

שאלון בוחינה

בנושא:

שבת

מועד:

ניסן התשפ"ה

סמל שאלון:

113.4.25

שים לב: יש לנוהג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבדיקה!

מועד ניסן התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות שבת

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחלוקת במספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להסביר על כל חלקה השאלה ייחדיו.
5. תשומת לבכם: דף הטיוטה לא ייבדק!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיינה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות ש牒בך לבודק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיינה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות ש牒בך לבודק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

1. בישול אחר בישול

א. איתה במשנה: "כל שבא בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת" ציין ארבע שיטות הראשונים בדיון "בישול אחר בישול" התייחס בתשובה:

1. מאיזה דרגה אין יותר בישול. 2. האם יש הבדל בין לח ליבש.

ב. כיצד פוסקים השולחן ערוץ והרמ"א להלכה במחלוקת הניל. והסביר את שיטת הרמ"א בזוה.

ג. מהי שיטת השולחן ערוץ בדיון "רובו ישב" ועל מה היא מבוססת ציין את מחלוקת האחרונים בזוה.

2. מלאכת הטוחן

איתא בגמרא: "אמר ר' פ האי מאן דפרים סילקא חייב ממש טוחן"
א. ציין ארבע שיטות בראשונים בדיון "טחינה באוכלין" וכיitz כל אחד מפרש את הגם' הנ"ל
ב. כיצד פוסקים השולחן ערוץ והרמ"א בדיון "טחינה באוכלין" ומה הדיון בטחינתבשר וצלוי ומדוע.
ג. האם יש טוחן אחר טוחן באוכלין ומה הדיון בטחינה לאלטר-פרט.

3. בניית וסתירה בכלים

איתא במשנה "שובר אדם את החבית לאכול הימנה גרגגורות ובלבד שלא יתכוון לעשותה כליל"
א. בטעם ההיתר לשבור את החבית לכתילה בשבת נחלקו הראשונים ציין ג' שיטות בזה ואת טעמו
של כל אחד מהם
ב. כיצד פוסקים השולחן ערוץ והרמ"א בחלוקת הנ"ל והאם הרמ"א חולק על השולחן ערוץ- בא ר
את שיטות האחرونים בזה.
ג. בא ר על בסיס מה מתירים חלק מן האחرونים פתיחת קופסאות שמורים בשבת

4. מלאכת הלש

נחלקו רבינו וריב"י באיזה שלב של הגיבול מתחייבים במלאה, ציין את שיטות הראשונים וטעם.
א. בדבר שהוא בר גיובל ב. בדבר שאינו בר גיובל
ב. באיזה שינוי מותר לגבל קמח קל ומה הטעם לכך ? ובאיזה שינוי מותר לגבל שתיתא והאם זה
מוסיע גם לקמח קל ?
ג. נפסק בגמara: "דחרדל שלשו מערב שבת מותר למחותו בשבת בין ביד ובין בכלי ומותר ליתן דבש
לתוכו ובתנאי שלא יטרוף"- כיצד מתבארת גמara זו לפי שיטת הרמב"ם ולפי שיטת הרא"ש ומהי
הכרעת השולחן ערוץ להלכה .

5. מלאכת הקושר

א. נחלקו הראשונים בגדר סוג הקשרים متى חייב וمتى אסור וمتى מותר לכתילה. פרט את
שיטתם ומקורותיהם בגמי וכיitz פוסקים השולחן ערוץ והרמ"א בזה. כתוב את דעתות האחرونים בזה.
ב. האם מותר לעשות קשור על גבי קשר ליום אחד ? פרט את שיטות הפוסקים בזה. האם מותר
לקשור עניבה על גבי קשור בספר תורה באופן שיישאר כך עד יום שני בקריאת התורה - פרט .

6. דין חולה שאין בו סכנה - סבנת איבר

א. ציין ארבע שיטות בראשונים בדיון חולה שאין בו סכנה וסבנת איבר וכיוצא מכריע השולחן ערוץ להלכה.

ב. הרמ"א פוסק: "モותר לומר לעכו"ם לעשות רטיה על מכח או חבורה ואסור ליתן עליה אף מקלה דמרפא כי אם על ידי עכו"ם"- באיזה חולה מדובר הרמ"א ומהי קושיות המג"א עליו וכיוצא מיישבים זאת.

ג. כתב הבית יוסף בשם האורחות חיים: "מי שחוש בשינויו ומצטער עליו להוציאו אומר לעכו"ם להוציאו"- באיזה חולה מדובר ומדוע אסור על ידי ישראל?

7. אמרה לנכרי בשבת

א. באילו מקרים התירו אמרה לנכרי באיסור דרבנן ומהו הטעם לכך?

ב. באילו מקרים התירו אמרה לנכרי באיסור דאוריתא, הבא לפחות שלושה מקרים ואת הטעם לכך.

ג. ציין שלושה מקרים מתוך פסקי השולחן ערוץ והרמ"א בהם התירו אמרה לנכרי באיסור דאוריתא באינו מתכוון ופסיק רישא.

8. בסיס לדבר האסור

כתב בכל אחד מהמקרים דלהלן את דעתו הראשונים, טעמים וכיוצא נפסק להלכה.

א. שכח אבן על פי החבית متى צריך לנער? متى מותר לטלטל את החבית עם האבן?

ב. מה הדין אם הניח אבן על פי החבית על דעת שיטלים בשבת? מה הדין אם הניח אבן על פי החבית על דעת כיסוי.

ג. במקרה היה מונח עוף קופא על גבי גלידה ורוצה להוציא את הגלידה מתחת העוף- האם מותר לטלטל את העוף לצורך זה? והאם הגלידה היא בסיס לדבר האסור? כתוב את הדעות השונות בזוה.

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס ל蹶ה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוניים ופסקת ההלכה.

9. הטמנה על גבי פלטה של שבת

עקרת הבית הניחה בערב שבת קדרות מבושלות כל צורך על גבי הפלטה וכדי לשמור על חומן עטפה את הקדרות בשמייה מכל הצדדים.

א. האם נהגה כראוי ? כתוב את מחלוקת הראשונים בדיון הטמנה על גבי המוסיף הבל. כיצד פסק השולחן ערוך להלכה במחלוקת הניל. וכיצד הכריעו האחרונים בזוז ומדוע ?

ב. נחלקו הראשונים האם הטמנה במקצת שםיה הטמנה, כיצד פוסקים השולחן ערוך והרמ"א בזוז והאם מותר להניח כייסוי חלקו על הקדרות המונחות על גבי הפלטה בשבת ?

ג. קדרה המונחת על גבי קדרה שעלה גבי האש האם מותר להטמנה בערב שבת ?

10. הסרת נמלים מעל השיש במטבח.

אדם נכנס למטבח ביום שבת קודש וראה שעלה השיש במטבח הצטברו כמהות גדולה של נמלים מחמת דבר מתוק שהתרפוץ על השיש. כדי לסלקם הניח בצורה עדינה מגבת על אותו מקום כדי שהנמלים יעלו עלייה ויכול אח"כ לנקחתם ולנערכם בחוץ. האם פולה זו מותרת? עליך לדון מצד א. איסור צידה ב. טלטול מוקצה ג. ביטול כלי מהיכנו.

11. דין "חמר מדינה"

א. משפחה יצאה לנופש לשבת ובליל שבת כאשר בעל הבית בא לקדש התברר שכחוה להביא יין לשבת. האם יכולים לקדש בליל שבת על חמר מדינה? ומה הדין בשבת בבוקר? ומה הדין בהבדלה פרט והסביר מדוע .

ב. כבדו אדם חשוב לעורך הבדלה לציבור במוצאי שבת. אך הוא היה מצוון מאד ולא היה יכול להறיח את הבושים, האם יכול להוציא את הציבור ידי חובהם בברכת הבושים? פרט

ג. האם מותר להבדיל קודם תפילה ערבית וכייזד ינהג? פרט

12. בגדים שנרטבו מחמת הגשם

אדם יצא מביתו לבית כניסה ביום שבת בדרך ירדו גשמיים ונרטבו בגדיו. א. האם יכול להמשיך ללבת בהם כל היום או צריך לפושטם מיד? הסבר מדוע.

ב. כאשר הגיעו לביתו האם יכול לשטוח את בגדיו בחוץ ומה הדין בתוך הבית? והאם יש הבדל בסוגי הבגדים?

ג. האם מותר לו להתחמס עם בגדיו הרטובים ליד התנור? הסבר מדוע.